

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1563 usque ad annum 1566

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118626

§. 76. Religio in Polonia eversa ob Præsulum dissensiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67192](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-67192)

non pauci privatas suas opiniones sta- Sæc. XVI.
bilire, ac divulgare totis viribus nite- A.C. 1564.
bantur.

§. LXXV.

*Ecclesiæ Disciplina in Poloniæ Regno
everfa.*

Iridebantur palam Ecclesiæ cultus, ri- *Gratian. in
vita Com-
mend. l. 2.
cap. 7.*
tusque, ac publice novæ opiniones pro-
pugnabantur, necnon singulis die-
bus celebrata fuere hæreticorum con-

venticula, & procusa in Catholicos
confilia: insuper audiebantur preces pub-
licæ, & sacrificia peragebantur juxta
ritus recens adinventos: explodebatur
autem avita religio veluti risu digno-
rum rituum congeries: cultu etiam plu-
ribus in locis abrogato templo usurpa-
bantur, & Sacerdotes ex ædibus suis
ejiciebantur, omnibusque bonis spolia-
bantur, dum ipsi quoque Aulæ Proce-
res, atque ex senatu potissimi de hæ-
refi aut suspecti, aut jam maligna hac
contagione infecti erant, tantoque hæ-
retici numero excreverant, ut nec le-
gum severitatem, nec Regis ipsius au-
toritatem vererentur. Hic erat Polo-
niæ status, dum Commendonus illic
advenerat.

§. LXXVI.

*Religio in Polonia everfa ob Praefu-
lum dissensiones.*

Insu-

Sæcul. XVI. **A.C. 1564.** **Insuper** Episcopi, qui solis hæreticis

refistendo pares fuissent, mutuis diffi-

diis inter se scindebantur, ac unice pri-

vatis suis commodis intenti ad procu-

Rayn. n. 41, randum commune bonum non concur-

rebant, sed Religionem, ac iustitiam

opprimi patiebantur. Ex hisce Præsi-

libus duo erant, qui tam apud Sena-

tum, quam Clerum præ ceteris omni-

bus majori pollebant auctoritate, eo-

rumque primus erat Jacobus Ucangius

Gnesensis Archiepiscopus, Regnique

Primas: alter vero Philippus Padnevius

Cracoviensis Episcopus. Porro ille su-

rum dignitatum, ac honorum splen-

dore celebris, hic autem ingenii acie

ac divitiis clarus audiebat: quamvis

autem hi ob affectuum, ac cupiditatum

diversitatem inter se dissiderent, pari-

tamen Regnum turbandi, resque im-

plicandi desiderio flagrabant: insuper

Ucangius arctam cum Protestantibus

amicitiam fovebat, aliunde vero, cum

primævo naturæ vitio turbidæ, ac vo-

lubilis indolis vir esset, ad omne mo-

mentum quamdam seditionem expecta-

bat, sicuti enim Natura hominem ita

constituit, ut is facile credat, quæ

vehementer expedit, sic etiam Ucan-

gius sibi imaginabatur, quod ipsem et

hæreticorum factiones prævalerent,

rejecta Sedis Apostolicæ auctoritate,

nullo

nullo negotio supremum Polonicæ Eccle- Sæcul. XVI.
sæc. caput a suis proclaimandus esset: qui- A.C. 1564.
nimo hæretici, ut hunc Præfulem ma-
gis suis studiis addictum redderent, va-
na hac spe eum sollicite lactabant:
nihilominus frequenter invisebat Com-
mendonus, qui eum æque, ac Cra-
covensem Episcopum ad saniora redu-
cere nitebatur, quamvis autem hic
posterior vir esset animo ferox, flecti
nescius, dominandi libidini assuetus,
divitiarum abundantia tumidus, ac
quietis impatiens, Commendonus ta-
men decipi poterat nec hujus, nec il-
lius consiliis, quæ unice eo collima-
bant, ut Regem ad Protestantium par-
tes inclinarent, odium in Pontificem
ei inspirarent, hacque ratione ipsi suum
finem consequerentur: attamen Com-
mendonus Regis fiduciam sibi concilia-
bat; cum enim Episcopos reconciliare
frustra niteretur, eosque incassum ad-
monisset, ut ad communem utilita-
tem suas vires conjungerent, nec ob-
stinatis hisce dissidiis suam dignitatem
vili penderent, neque ipsimet ad suum
contemptum, & everisionem hæreticis
occasionem præbere vellent, non nisi
quosdam horum Præfulum ad sua
studia pertrahere poterat: unde Regem
eo inclinabat, ut omnes Doctores ex-
teros, qui errores, ac seditionem in-
spira-

Sacra. XVI. spirabant, e regno expelleret, hacque
A.C. 1564. ratione eo facilius indigenarum licen-
tiam reprimere, ac impedire posset, ne
violentia Sacerdotibus, aut Ecclesiis
quovis pacto inferretur.

§. LXXVII.

*Synodus Nationalis in Polonia pro
Commendonum impedita.*

Gratian.
cap. 10.
Pallav. c. 13.
num. I.

Cum Ucangius Archiepiscopus Natio-
nis suæ Synodum congregare sta-
tus tuisset, in qua Religionis controverbia
dirimerentur, atque haud consulta Pon-
tificis auctoritate fides ad Regni con-
fuetudines, & utilitatem accommodari
posset, Nuntius comperto Archiepiscopi
consilio, ejusque machinationibus om-
nem curam, suamque dexteritatem eo
impedit, ut Regem ad inhibendam
ejusmodi Synodum induceret: nec fra-
straneus erat Commendoni conatus;
quippe Rex, cum quietis studiosus,
tumultus, & seditiones in regno suo
fuscitari summopere abhorreret; quam-
primum hanc rem in Senatu exponi
percipiebat, mox propositionem peni-
tus rejicit, palam professus, quod quic-
quam in rebus Ecclesiasticis decernere
suam excederet potestatem: nihilomi-
nus Ucangius nihil animo fractus, ut
suum finem consequeretur, in sequenti
artificio opem quærebat: cum enim

Triden-